

**COMPANIA NATIONALA DE ADMINISTRARE A INFRASTRUCTURII
RUTIERE S.A.**

CUI RO16054368; J40/552/15.01.2004; Capital social 16.370.220 RON

DIRECTIA REGIONALA DRUMURI SI PODURI IASI

DEPARTAMENT ACHIZITII

IASI – str. Gheorghe Asachi nr. 19, cod postal 700 481;

Tel. 0232/214430, 214431, Fax. 0232/214432, 267557; Email drdpis@mail.dntis.ro;

KN 2/8928/29.03.2018

CLARIFICARI LA DOCUMENTATIA DE ATRIBUIRE 1

Subiect: Clarificari la documentatia de atribuire ACORD-CADRU „Intretinere periodica multianuala – Straturi bituminoase foarte subtiri executate la rece pentru reseaua de drumuri nationale din cadrul – D.R.D.P. Iasi anul I – anul III”– anunt de participare nr. 183552/17.03.2018.

Ca urmare a solicitarii de clarificari publicate in SEAP in data de 22.03.2018 de un potential ofertant, inregistrata la D.R.D.P. Iasi cu nr. 28070/23.03.2018, facem urmatoarele clarificari:

Intrebare 1: Solicitam inserarea unui articol la **Articolul 8 – Comunicari din Acordul Cadru si la Capitolul 28 din Contractul subsecvent** in care sa se mentioneze termenul de raspuns al partilor la corespondenta primita cu privire la desfasurarea contractului.

Raspuns 1: Nu se accepta propunerea. Daca se impune un raspuns la corespondenta partilor, acesta va fi mentionat expres in corespondenta.

Intrebare 2: Solicitam modificarea **art. 10.1 alin. 2, lit e), punctul ii)** din Acordul cadru, dupa cum urmeaza:

Refuzului culpabil al Promitentului executant de a semna contractul subsecvent si/sau in cazul in care Promitentul Executant nu are capacitatea de a raspunde acestei solicitari din propria sa culpa, acesta datoreaza Promitentului Achizitor daune interese compesantorii in limita prejudiciului efectiv suferit din culpa Promitentului – Executant ca urmare a refuzului acestuia din urma de a semna contractual.

Daunele stabilite in forma actuala a acordului cadru sunt excesiv de oneroase, cu atat mai mult cu cat achizitorul poate oricum solicita la plata prejudiciul efectiv suferit din culpa executantului.

Facem trimitere totodata, la prevederile art. 1533 din Codul Civil, potrivit carora: *Debitorul raspunde numai pentru prejudiciile pe care le-a prevazut sau pe care putea sa le prevada ca urmare a neexecutarii la momentul incheierii contractului, afara de cazul in care neexecutarea este intentionata ori se datoreaza culpei grave a acestuia. Chiar si in acest din urma caz, daunele-interese nu cuprind decat ceea ce este consecinta directa si necesara a neexecutarii obligatiei.*

Art. 1530 din Codul Civil indicat de catre dvs. vorbeste despre consecinta directa a neexecutarii fara justificare a obligatiei. Or, pentru alinierea la aceasta prevedere se impune modificarea clauzei conform celor mai sus mentionata, astfel incat sa se prevada pe de o parte ca raspunderea poate fi atrasa in caz de refuz culpabil al Promitentului Executant, iar pe de alta parte ca se vor pretinde daune in limita prejudiciului creat (consecinta directa a neexecutarii).

Relevante sunt si prevederile art. 12 din Legea 72/2013 : *Practica sau clauza contractuală prin care se stabileste in mod vadit inechitabil, in raport cu creditorul, termenul de plata, nivelul dobanzii pentru plata intarziata sau al daunelor-interese suplimentare este considerata abuziva.*

Clauzele sunt nerezonabile si disproportionale in raport cu practica de piata, de natura a exclude operatorii economici seriosi. Facem trimitere in acest sens la prevederile de la **Capitolul IV, punctul 5 din Ordinul 543/2013** de adoptare a ghidului privind principalele riscuri identificate in domeniul achizitiilor publice si recomandările Comisiei Europene (...) potrivit caruia:

Se personalizeaza clauzele contractuale incluse in documentatia de atribuire publicata in functie de complexitatea obiectului contractului de achizitie publica ce urmeaza a fi atribuit. Daca sunt clauze nerezonabile, care nu sunt in acord cu practicile de piata, exista riscul de a exclude operatorii economici seriosi. (...)

Pentru evitarea acestor consecinte, este recomandabil ca documentatia de atribuire si clauzele de executie sa fie conforme cu standardele de piata in domeniu.

Raspuns 2: Nu se accepta modificarea. Rezilierea constituie o sanctiune pentru neexecutarea culpabila a obligatiilor, astfel incat mentionarea, la art.10.1 alin.(2), lit.e, din modelul de acord cadru, a faptului ca refuzul Promitentului-Executant de a semna contractul subsecvent trebuie sa fie culpabil este superflua.

Incheierea contractelor subsecvente este de esenta acordului cadru, refuzul promitentului executant de a semna contractul subsecvent, precum si cazul in care promitentul executant nu are capacitatea de a raspunde unei astfel de solicitari prezinta o gravitate sporita, de natura a aduce atingere interesului public, astfel incat cuantumul daunelor este pe deplin justificat.

Intrebare 3: La **capitolul 6** din contractul subsecvent solicitam sa clarificati ca platile partiale se vor efectua de regula la intervale lunare, in considerarea prevederilor art. 319 alin. 16 din Codul Fiscal. Citam in acest sens prevederile **art 319 alin. 16 din Codul Fiscal** potrivit carora:

Pentru alte operatiuni decat cele prevazute la alin. (15), persoana impozabila are obligatia de a emite o factura cel tarziu pana in cea de-a 15-a zi a lunii urmatoare celei in care ia nastere faptul generator al taxei, cu exceptia cazului in care factura a fost deja emisa. De asemenea, persoana impozabila trebuie sa emita o factura pentru suma avansurilor incasate in legatura cu o livrare de bunuri/prestare de servicii cel tarziu pana in cea de-a 15-a zi a lunii urmatoare celei in care a incasat avansurile, cu exceptia cazului in care factura a fost deja emisa.

Facturarea lunara a situatiilor de lucrari este obligatorie pentru a fi platit TVA-ul lunar si impozitul pe profit trimestrial. Facem trimitere in acest sens si la prevederile 41 alin. 1 si art. 307 din Codul fiscal cu privire la exigibilitatea platii TVA si data de la care incep sa curga accesoriile.

Raspuns 3: Conform prevederilor art. 6, alin. (3) din Legea nr. 72/2013 privind masurile pentru combaterea intarzierii in executarea obligatiilor de plata a unor sume de bani rezultand din contracte incheiate intre profesionisti si intre acestia si autoritati contractant: *Partile nu pot conveni cu privire la data emiterii/primirii facturii. Orice clauza prin care se stipuleaza un termen de emitere/primire a facturii este lovita de nulitate absoluta.*

Intrebare 4: La Capitolul 11 din Contractul subsecvent solicitam inserarea urmatoarele clauze:

1) Executantul are obligatia de a respecta dispozitiile achizitorului in orice problema, mentionata in contract, referitoare la lucrare. In cazul in care executantul considera ca dispozitiile achizitorului sunt nejustificate sau inoportune sau contravin prevederilor legale, acesta are dreptul de a ridica obiectii, in scris.

(2) In cazul in care respectarea si executarea dispozitiilor prevazute la alin.(1) determina dificultati in executie care genereaza costuri suplimentare, atunci aceste costuri vor fi acoperite pe cheltuiala achizitorului.

Raspuns 4: Nu se accepta modificarea propusa. In executarea contractului, partile au obligatia respectarii legislatiei in vigoare, drept pentru care o eventuala incalcare a dispozitiilor legale ar fi considerata implicit o incalcare a obligatiilor ce le revin partilor conform contractului. In ceea ce priveste justificarea dispozitiilor, achizitorul va da dispozitii in limita celor stabilite prin contractul semnat de catre parti si a caietului de sarcini, iar in ceea ce priveste oportunitatea, aceasta va fi apreciata de achizitor. Raportat la obiectul contractului, prevederile contractului, ale caietului de sarcini si ale art. 9.1, (2) din contractul subsecvent, nu se impune inserarea clauzei solicitate de dumneavoastra.

Intrebare 5: Solicitam modificarea **art. 11.11** din contractul subsecvent dupa cum urmeaza:
Executantul se obliga sa despagubeasca achizitorul impotriva oricaror:i) reclamatii si actiuni in justitie, ce rezulta din incalcarea in mod culpabil de catre executant a unor drepturi de proprietate intelectuala (brevete, nume, marci inregistrate etc.), legate de echipamentele, materialele, instalatiile sau utilajele folosite pentru sau in legatura cu executia lucrarilor sau incorporate in acestea; si
ii) daune-interese, costuri, taxe si cheltuieli de orice natura aferente generate din culpa executantului, cu exceptia situatiei in care o astfel de incalcare rezulta din respectarea proiectului sau caietului de sarcini intocmit de catre achizitor.

Raspuns 5: Nu se accepta modificarea propusa. Pentru retinerea raspunderii Executantului este implicit necesara existenta culpei acestuia, astfel ca modificarea solicitata nu se impune.

Intrebare 6: La **capitolul 12** din Contractul subsecvent – obligatiile achizitorului, solicitam inserarea urmatoarele clauze:

1.- *Achizitorul are obligatia de a examina si masura lucrarile care devin ascunse in cel mult 5 zile de la notificarea executantului.*

2. - *Achizitorul este pe deplin responsabil de exactitatea documentelor si a oricaror alte informatii furnizate executantului precum si pentru dispozitiile si livrarile sale.*

Raspuns 6: Raportat la obiectul contractului, inserarea clauzei solicitate nu este justificata.

Intrebare 7: Pentru motivele mentionate in cuprinsul clarificarii nr. 4 de mai sus solicitam eliminarea daunelor prestabilite la **art. 13.1 alin. 1 lit. a) si b)** din contractul subsecvent.

Raspuns 7: Nu se accepta. Daunele interese stabilite la art.13.1, lit.a) si b) constituie clauze penale, in sensul art.1538 Cod civil, justificate prin interesul public caruia ii este circumscris obiectul achizitiei.

Intrebare 8: Solicitam eliminarea **art. 14.8 alin. 1, lit. b) din contractul subsecvent.**

Clauza este excesiv de oneroasa si reprezinta o imbogatire fara justa cauza din partea achizitorului in conditiile in care achizitorul poate oricum sa recupereze valoarea prejudiciului produs ca urmare a intarzierilor imputabile executantului. Executia lucrarilor pe seama executantului poate depasi cu mult valoarea prejudiciului produs. Mai mult, pentru intarzieri in executie sunt deja stabilite penalitati in sarcina executantului.

Facem trimitere totodata, la prevederile art. 1533 din Codul Civil, potrivit carora: *Debitorul raspunde numai pentru prejudiciile pe care le-a prevazut sau pe care putea sa le prevada ca urmare a neexecutarii la momentul incheierii contractului, afara de cazul in care neexecutarea este intentionata ori se datoreaza culpei grave a acestuia. Chiar si in acest din urma caz, daunele-interese nu cuprind decat ceea ce este consecinta directa si necesara a neexecutarii obligatiei.*

Art. 1530 din Codul Civil indicat de catre dvs. vorbeste despre consecinta directa a neexecutarii fara justificare a obligatiei. Or, pentru alinierea la aceasta prevedere se impune eliminarea clauzei Relevante sunt si prevederile art. 12 din Legea 72/2013 : *Practica sau clauza contractuala prin care se stabileste in mod vadit inechitabil, in raport cu creditorul, termenul de plata, nivelul dobanzii pentru plata intarziata sau al daunelor-interese suplimentare este considerata abuziva.* Clauzele sunt nerezonabile si disproportionale in raport cu practica de piata, de natura a exclude operatorii economici seriosi. Facem trimitere in acest sens la prevederile de la **Capitolul IV, punctul 5 din Ordinul 543/2013** de adoptare a ghidului privind principalele riscuri identificate in domeniul achizitiilor publice si recomandari Comisiei Europene (...) potrivit caruia:

Se personalizeaza clauzele contractuale incluse in documentatia de atribuire publicata in functie de complexitatea obiectului contractului de achizitie publica ce urmeaza a fi atribuit. Daca sunt clauze nerezonabile, care nu sunt in acord cu practicile de piata, exista riscul de a exclude operatorii economici seriosi. (...)

Pentru evitarea acestor consecinte, este recomandabil ca documentatia de atribuire si clauzele de executie sa fie conforme cu standardele de piata in domeniu.

Raspuns 8: Nu se accepta. Asa cum reiese din redactarea actuala a clauzei respective, **finalizarea lucrarilor pe cheltuiala Executantului se realizeaza, daca se convine de comun acord in acest sens.**

Intrebare 9: Solicitam eliminarea **art. 14.8 alin. 2** din contractul subsecvent cu privire la executare in intregime a garantiei de buna executie. Consideram ca executarea in intregime a garantiei de buna executie este excesiv de oneroasa, cu atat mai mult cu cat achizitorul poate oricum solicita la plata prejudiciul efectiv suferit din culpa executantului. Facem trimitere in acest sens la prevederile art. 1533 din Codul Civil, potrivit carora: *Debitorul raspunde numai pentru prejudiciile pe care le-a prevazut sau pe care putea sa le prevada ca urmare a neexecutarii la momentul incheierii contractului, afara de cazul in care neexecutarea este intentionata ori se datoreaza culpei grave a acestuia. Chiar si in acest din urma caz, daunele-interese nu cuprind decat ceea ce este consecinta directa si necesara a neexecutarii obligatiei.*

De asemenea, executarea in intregime a garantei de buna executie este abuziva si ar putea depasi cu mult valoarea prejudiciului efectiv suferit de catre achizitor in cazurile reglementate, fapt ce reprezinta o imbogatire fara justa cauza din partea achizitorului.

Facem trimitere in acest sens art. 12 din Legea nr. 72/2013 – *practica sau clauza contractuala prin care se stabileste in mod vadit inequitabil, in raport cu creditorul, termenul de plata, nivelul dobanzii pentru plata intarziata sau al daunelor-interese suplimentare este considerata abuziva.*

Clauza este nerezonabila si disproporcionata in raport cu practica de piata, de natura a exclude operatorii economici seriosi. Facem trimitere in acest sens la prevederile de la **Capitolul IV, punctul 5 din Ordinul 543/2013** de adoptare a ghidului privind principalele riscuri identificate in domeniul achizitiilor publice si recomandarile Comisiei Europene (...) potrivit caruia:

Se personalizeaza clauzele contractuale incluse in documentatia de atribuire publicata in functie de complexitatea obiectului contractului de achizitie publica ce urmeaza a fi atribuit. Daca sunt clauze nerezonabile, care nu sunt in acord cu practicile de piata, exista riscul de a exclude operatorii economici seriosi. (...)

Pentru evitarea acestor consecinte, este recomandabil ca documentatia de atribuire si clauzele de executie sa fie conforme cu standardele de piata in domeniu.

Raspuns 9: Nu se accepta. In ipoteza prevazuta de art. 14.8, alin.2, prejudiciul suferit de Achizitor este rezultatul cumulării unor penalitati in cuantum de peste 15% din valoarea contractului. In cazul inregistrării unui astfel de prejudiciu, se impune executarea intregii garantii de buna executie, al carei cuantum este de 10% din valoarea contractului.

In cazul in care prejudiciul inregistrat de achizitor, determinat conform contractului, este mai mic decat cuantumul garantiei de buna executie, aceasta nu se va executa integral, ci in limitele prejudiciului inregistrat.

Intrebare 10: Solicitam modificarea **art. 15.2 alin. 2** din contractul subsecvent dupa cum urmeaza: *In cazul in care:*

i) exista orice motive de intarziere ce nu se datoreaza executantului sau

ii) exista alte circumstante neobisnuite, susceptibile de a surveni altfel decat prin incalcarea contractului de executie lucrari de catre Executant, indreptesc executantul sa solicite prelungirea perioadei de executie la care are dreptul, precum si totalul cheltuielilor suplimentare care se adauga la pretul contractului.

Din analiza clauzelor in discutie rezulta clar ca acestea vizeaza situatii in care prelungirea duratei de executie a survenit din cauze neimputabile executantului. Cu toate acestea este reglementat doar dreptul executantului de a solicita prelungirea duratei de executie, nu si dreptul de a solicita eventuale costuri suplimentare survenite ca urmare a prelungirii contractului din cauze neimputabile executantului.

In virtutea raspunderii contractuale si a principiului asumarii raspunderii reglementate de art. 2 alin. 2 din Legea 98/2016, executantul este indreptatit si la recuperarea eventualelor costuri suplimentare suferinte, sens in care este se impune completarea in mod corespunzator a articolelor supuse atentiei.

Articolele in forma actuala incalca principiile egalitatii de tratament, proportionalitatii si asumarii raspunderii reglementate de catre art 2 alin. 2 din Legea 98/2016, precum si echilibrul contractual, punand executantul in situatia de a-si asuma niste costuri neimputabile pe care nici macar nu le poate aprecia la momentul semnarii contractului.

Pentru restabilirea echilibrului contractual si pentru respectarea principiilor proportionalitatii si egalitatii de tratament, consideram ca se impune reformularea clauzelor in sensul ca executantul are si dreptul la recuperarea eventualelor costuri suplimentare rezultate ca urmare a prelungirii duratei contractului din cauze neimputabile executantului.

Raspuns 10 Nu se accepta. In forma actuala, prevederile respective reglementeaza o exceptie de la realizarea lucrarilor in termenul solicitat de Achizitor. Nu exista nici un temei pentru ca Achizitorul sa achite executantului, costuri suplimentare generate de prelungirea survenita din cauze care nu sunt imputabile executantului.

Intrebare 11: Solicitam inserarea unui nou articol la Capitolul nr. 15 din contractul subsecvent - *Fara a prejudicia dreptul executantului prevazut de solicita penalitati de intarziere la plata, acesta are dreptul de a sista lucrarile sau de a diminua ritmul executiei daca achizitorul nu plateste la expirarea termenului plata mentionat in contract, precum si in situatiile in care Achizitorul nu-si indeplineste obligatiile prevazute in contract sau cele care deriva din contract ori dispozitiile legale in materie; in acest caz, va notifica, in scris, acest fapt achizitorului. Costurile de protejare a lucrarilor pe perioada suspendari, precum si orice alte costuri suplimentare suportate de catre executant ca urmare a suspendarii lucrarilor vor fi imputate achizitorului, din culpa careia a operat suspendare. Suspendarea opereaza de drept, in urma notificari transmise in acest sens achizitorului.*

Clauza este uzuala in contractele de achizitie publica, fiind o expresie a exceptiei de neexecutare a contractului.

Raspuns 11: Nu se accepta. In contract sunt prevazute deja sanctiunile pentru neindeplinirea de catre achizitor a obligatiilor contractuale.

Intrebare 12: Va rugam sa clarificati **art. 16.2** din Contractul subsecvent in sensul indicarii perioadei de valabilitate a garantiei de buna executie in cazul optarii pentru constituirea acesteia prin instrument de garantare emis de o institutie bancara. Va rugam sa fiti de acord cu emiterea scrisorii de garantie cu valabilitate pe toata perioada de executie a lucrarilor, urmand ca pentru perioada de garantie sa se emita o noua scrisoare de garantie reprezentand 30% din valoarea garantiei de buna executie aferenta perioadei de executie a lucrarilor, in termen de 5 zile de la data semnarii Procesului verbal de receptie la terminarea lucrarilor, cu o valabilitate pentru toata perioada de garantie acordata lucrarilor.

Modalitate de constituire a garantie propusa se aliniaza prevederilor art. 39 - 42 din normele metodologice de aplicare a Legii 98/2016, deci nu incalca nici prevederile legale.

Potrivit articolului 42 alin 4 din norme garantia de buna executie cuprinde pe de o parte garantia aferenta perioadei de executie a lucrarilor (in cuantum de maxim 10% din valoarea contractului) si garantia aferenta perioadei de garantie (30% din valoarea garantiei aferenta perioadei de garantie). In acest sens nu exista niciun impediment legal pentru a se constitui garantia prin doua scrisori de garantie, una aferenta perioadei de executie a lucrarilor si una aferenta perioadei de garantie.

In plus, spre deosebire de garantia constituita prin retineri din succesive, in cazul garantiei constuite prin instrument de garantare restituirea acesteia (in sensul articolului 42 alin. 4 din norme) echivaleaza in realitate cu implinirea termenului de valabilitate a Scrisorii de garantiei.

In consecinta, tinand cont si de faptul ca valoarea garantiei difera in etapa de executie si etapa de garantie a lucrarilor, va rugam sa fiti de acord cu modalitatea de constituire a garantiei prin doua scrisori de garantie aferente celor doua etape de executie a contractului, respectiv: perioada de executie a lucrarilor si perioada de garantie.

Normele de aplicare nu reglementeaza interdictia de a fi prezentate doua scrisori de garantie corespunzatoare etapei de executie a lucrarilor si perioadei de garantie.

Raspuns 12: Nu se accepta. Propunerea dvs. constituie o incalcare a prevederilor art.42, (4) si art.39, (1) din HG nr.395/2016. Perioada pentru care trebuie constituita garantia de buna executie este prevazuta la art.16.1, (1) din contract, unde se mentioneaza ca aceasta se constituie pentru intreaga perioada de derulare a contractului.

Intrebare 13: Pentru motivele dezvoltate pe larg in cuprinsul clarificarii nr. 9 de mai sus solicitam eliminarea prevederilor de la **art. 16.1 alin. 5** din contractul subsecvent cu privire la executarea in intregime a garantiei de buna executie.

Raspuns 13: Nu se accepta. Art.16.1, alin.(5) din contractul subsecvent nu reglementeaza executarea integrala a garantiei de buna executie.

Intrebare 14: In temeiul art. 28 din HG 395/2016 si avand in vedere totodata, durata contractului si obiectul acestuia solicitam inserare in contract a posibilitatii de ajustare a pretului si a formulei de ajustare a pretului.

Solicitam totodata, inserarea posibilitatii de ajustare a pretului contractului inclusiv in caz de modificari legislative, conform art. 28 alin. (5) din H.G. nr. 395/2016.

Aceasta intrucat, nu se poate opune executantului riscul modificarilor legislative ce ar putea avea impact asupra pretului contractului, dat fiind faptul ca modificarile legislative nu pot fi anticipate de catre executant si avute in vedere la momentul depunerii ofertelor.

Raspuns 14: Autoritatea contractanta nu accepta cele solicitare de operatorul economic privind includerea in modelul de contract a unei clauze privind ajustarea pretului. La elaborarea ofertei, operatorii economici vor tine cont de toate circumstantele care pot determina o eventuala crestere a costurilor privind indeplinirea obiectului contractului..

Intrebare 15: Va rugam sa ne comunicati care este **limita maxima a penalitatilor** de intarziere suportate de catre parti.

Raspuns 15: Limita maxima a penalitatilor este reglementata de art.14.8, alin (1) din contractul subsecvent.

Intrebare 16: Va rugam sa ne comunicati daca si cand se va publica forma finala a contractului, completata cu eventualele modificari aduse prin clarificari, astfel incat sa poata fi semnat de catre ofertanti, spre insusire, si depus in timp util la oferta.

In cazul in care nu se va publica va rugam sa ne comunicati cum trebuie sa se procedeze de catre ofertanti cu privire la insusirea modelului de contract (in cazul in care s-au adus modificari la acesta prin clarificari), astfel incat insusirea sa vizeze nu doar forma contractului publicata initial, ci si modificarile aduse la acesta prin raspunsurile la clarificari

Raspuns 16: Forma finala a contractului, asa cum a fost modificat in urma clarificarilor, nu se publica. Contractul va fi actualizat de achizitor in vederea semnarii sale de catre castigator. Operatorii economici vor prezenta acordul cadru-model, contractul subsecvent-model, precum si clarificarile postate pe SEAP, insusite de acestia. .

Director General Regional,
ing. Ovidiu Mugurel Laicu

Sef Departament Achizitii,
Razvan Lomanaru

Compartiment Intocmire Documentatii,
ec. Anca Ungureanu

Intocmit,
ing. L. Vulpe

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. Vulpe', written over the typed name.